

MADDE METNİ :

MADDE 7 : BEYANNAME

(4369 sayılı Kanununun 71'inci maddesiyle değişen fıkrâ; Yürürlük; 1.8.1998) **Veraset tarihiyle veya sair suretle ivazsız bir tarzda mal iktisab edenler, iktisap ettikleri malları, (5904 sayılı Kanununun 31 inci maddesiyle değişen ibare. Yürürlük; 03.07.2009) 5602 sayılı Kanun kapsamında şans oyunları düzenleyen ilgili kurum ve kuruluşlar(*) ile yarışma ve çekiliş düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler ikramiye kazananların ikramiyelerinden kesilen vergileri, bir beyanname ile bildirmeye mecburdurlar.(**)**

(4369 sayılı kanununun 71'nci maddesiyle eklenen fıkrâ) **Şu kadar ki, bu Kanununun 3 üncü maddesinde yazılı şahıslar ile 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (L) bendinde yazılı şahıslar, bu bentte yazılı iktisapları, 16 ncı maddesinin son fıkrasına göre kazandıkları ikramiyeler üzerinden vergi tevkifatı yapılanlar ise bu ikramiyeleri için beyanname vermezler.(***)**

Verilecek beyannamenin ihtiva edeceği malumatı ve şeklini ve bu beyannameye eklenecek evrak ve vesikaların nevi ve mahiyetlerini tayine Maliye Vekili yetkilidir.

(*) (Değişmeden önceki şekli) (4783 sayılı Kanununun 11/a maddesiyle değişen ibare Yürürlük;01.02.2003)futbol müsabakaları ve at yarışları üzerine müşterek bahis düzenleyenler(x)

(x) (4783 sayılı Kanununun 11/a maddesiyle değişmeden önceki ibare) Spor-Toto Teşkilatı

(**) Madde 7 _ (Değişmeden önceki şekli) (3219 sayılı Kanununun 2'inci maddesiyle değişen fıkra) Veraset tarihiyle veya sair suretle ivazsız bir tarzda mal iktisab edenlerden 3 üncü maddede yazılı şahıslar ile futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerde ikramiye kazananlar dışında kalanlar iktisab ettikleri malları, Spor Toto Teşkilatı ise ikramiye kazananların ikramiyelerinden kesilen vergileri bir beyanname ile bildirmek mecburiyetindedir.

(***) (Değişmeden önceki şekli) (3393 sayılı kanununun 2'nci maddesiyle eklenen fıkra) Bu Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (I) bendinde yazılı şahıslar, bu bentte yazılı iktisapları için beyanname vermezler.

MADDE İLE İLGİLİ GENEL TEBLİĞLER :

<u>Tebliğ No</u>	<u>Bölüm</u>
1	5
4	
25	
28	
34	

MADDEYE İLİŞKİN YORUM VE AÇIKLAMALAR :

1. BEYANNAME VERMEK ZORUNDA OLANLAR

1.1. Veraset veya Hibe Yoluyla Mal Edinenler

Veraset ve intikal vergisinin konusuna giren bir intikale taraf olan kişinin, kendisine intikal eden malları beyanname ile bildirmesi ana prensiptir. Miras, vasiyet veya hibe yoluyla mal edinenler kendilerine intikal eden bu mallar için 3 no.lu bölümde belirtilen normal veraset ve intikal vergisini doldurarak kanunî süreler (VİVK.m.9) içinde beyan ederler.

Kanun koyucu bazı hâllerde beyanname verme mükellefiyetini mal iktisap eden şahıs yerine, bu şahsa ivazsız intikali sağlayan kişiye yüklemiştir. Bunun sebebi, vergi güvenliğini sağlamak ve kolaylık temin etmektir. Ayrıca Kanunda hiçbir suretle beyanname verilmeyecek hâller de düzenlenmiş olup bunlar, muafiyet, istisna ve verginin sorumlu sıfatıyla nihai olarak ödenmiş olduğu hâllerdir.

İdarenin beyanname verilmediğini tespit ettiği durumlarda beyanname verme süreleri geçmiş ise İdarenin beyana davetine mutlak surette cevap verilmesi gerektiğini ifade etmek isteriz. Çünkü beyan dönemi geçtiği ve beyanname verilmediği için İdarenin re'sen takdir yetkisi doğmaktadır. Vergi dairesi tarafından yapılan re'sen takdir neticesinde olması gerekenin üstünde bir tarhiyata ve cezai işlemlere maruz kalmak mümkündür. (VİVK.m.9)

1.2. Bahisler

Bilindiği gibi Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü, ülkemizde düzenlenen futbol turnuvalarında sonucu tahmin esasına dayalı bahis oynatmakta ve bu bahisler sonucu bilenlere ikramiye dağıtmaktadır²³².

Bu bahisler sonucu kazanılan ikramiyeler, veraset ve intikal vergisine tâbidir. Kanun koyucu bu bahislerde ikramiye kazananların beyanname verme yükümlülüğünün yerine getirilmesinde endişe duyduğundan bu kişilerin kazandıkları ikramiyeden, teşkilatın nihai vergi anlamındaki tevkifatı (16. Maddenin son fıkrası) yapmak suretiyle kalan bakiyeyi talihliye ödemesini ve buna ilişkin beyanname yükümlülüğünün de teşkilat tarafından yerine getirilmesini öngörmüştür.

1.3. Yarışma ve Çekiliş Suretiyle İkramiye Verenler

Şans unsuruna bağlı olsun olmasın tüketiciler dışındaki kimselere (gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerine ve bu vergilere tâbi faaliyetleri dolayısıyla) verilen hediyeler gelir veya kurumlar vergisi kapsamında elde edilmiş hâsılat olup veraset ve intikal vergisi dışındadır. Meselâ, deterjan üretilen bir firma, yaptıkları her 10 bin YTL'lik alış için birer kura numarası verip çekiliş yaparak talihli bayisine bir adet kamyon verdiğinde bu kamyon talihli bayiyeye fatura edilecek ve karşılığında bayiden aynı meblağda hizmet (ciro primi) faturası alınacaktır. Dolayısıyla böyle bir olayda veraset ve intikal vergisi doğmaz.

---

²³² 29.4.1959 tarih ve 7258 sayılı Futbol Müsabakalarında Müşterek Bahisler Tertibi Hakkında Kanun ile bu hak ve yetki Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne aittir.

Aşağıdaki açıklamalarımız nihai tüketicilere yönelik yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyeleri kapsamaktadır.

1.3.1. Veraset ve İntikal Vergisi Açısından Yarışma, Çekiliş ve İkramiyenin Anlamı

Konu ile ilgili olarak Maliye Bakanlığınca yayımlanan 28 no.lu Veraset ve İntikal Vergisi Genel Tebliğinde bu kavramlar tanımlanmıştır.

Genel Tebliğe göre:

“Yarışma ; çekiliş ya da kur’a yöntemine başvurulmaksızın önceden ilan edilen bilgi, yetenek, güzellik gibi bazı kriterlere göre müsabakalarda üstünlük gösterenlerin (bir seçici kurul tarafından belirlenen iştirakçilere ikramiye verilmesi dahil) seçilmelerini,
Çekiliş ; çekiliş, bahis, iştirak, kur’a, ve benzeri yöntemlere dayanan düzenlemelerle katılımcıların bir bedel ödemedi veya ödedikleri bedelden daha yüksek bir değerde mal edinmelerini,
İkramiye ; düzenlenen yarışma ve çekilişler karşılığında taahhüt edilen ve kazananlara verilmesi gereken nakit dahil her türlü menkul ya da gayrimenkul mallar ile sair bütün hak ve alacakları,”

İfade etmektedir. Ayrıca bahsi geçen Tebliğe göre:

Gerçek ve tüzel kişiler tarafından düzenlenen;

- Çekilişler,
- Yazılı ve görsel basın başta olmak üzere düzenlenen çekilişler,
- Bilgi, kültür, deneyim veya sair becerilerin sergilenmesine dayanan yarışmalar,
- Mal ve hizmetlerin tanıtımı veya satış hacminin artırılması amaçlarıyla düzenlenen çekilişler,

yarışma ve çekiliş kapsamında değerlendirilmiştir.

Yarışma ve çekilişin yardım toplanması, kamu hizmetlerine destek olunması, eğlence, kültür, tanıtım, anma veya kutlama amaçlarıyla düzenlenmiş olması ya da kamu kurum ve kuruluşları, vakıflar ve dernekler (kanunla kurulanlar dahil) cemaatler, spor kulüpleri okul aile birlikleri, emekli ve yardım sandıkları, görsel ve yazılı basın kuruluşları tarafından düzenlenmiş olması vergilendirilmesine engel değildir. Ayrıca verilen ikramiyelerin vergilendirilmesi için bunları düzenleyen gerçek

kişilerin T.C. uyuğunda bulunması zorunlu olmadığı gibi tüzel kişilerin kanunî veya iş merkezlerinin Türkiye'de bulunması da şart değildir.

Çekiliş şeklinde yapılan kampanyalar izne tâbidir:

Gerçek ve tüzel kişilerin düzenleyecekleri piyango ve çekilişler yani şans unsuruna bağlı şekilde düzenlenen kampanyalar Milli Piyango İdaresinin (MPİ) iznine ve denetimine tâbidir. Milli Piyango İdaresinin izin ve çekiliş ile ilgili öngördüğü işlemleri özetlemeden önce önemli bir belirleme yapmakta yarar vardır. 320 sayılı Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname²³³ nin 41 nci maddesine göre Türkiye'de karşılığı nakit olmak üzere, şans oyunlarını planlama, tertip etme ve çekiliş düzenleme hakkı tamamen Milli Piyango İdaresi'ne aittir. İdarenin yetkisi bununla da sınırlı değildir. İkramiyesi nakit olmayan piyango tertiplerine izin vermeye ve bu konuda düzenleme yapmaya da yetkilidir.

Bir çekiliş yapılmadan iştirak edenlerden gerekli şartları haiz olanların tamamına hediye verilmesi izin gerektirmez. Keza yarışma veya bu mahiyetteki düzenlemelere katılanlara, çekiliş veya kur'a yöntemine başvurmaksızın yani şans unsuruna bağlı olmaksızın, önceden ilân edilen bazı kriterlere göre ayın şeklinde hediye verilmesi de izin gerektirmez. (Nakit ifadesini kullanıyoruz çünkü nakit ikramiye verilme yasağı piyango ve çekilişlere ait bir düzenlemedir. Yarışma hâlinde verilen ikramiyeler MPİ iznine tâbi olmadığı gibi, nakit verme yasağına ilişkin düzenlemelere de tâbi değildir.)

Bunun en güncel örneği TV programlarında katılımcıya verilecek hediyeden önce kendisine bir soru yöneltilmesi ve böylece hediyein şans unsuruna bağlı olmaksızın verildiği izleniminin yaratılmasıdır. Keza dernek, vakıf gibi kuruluşların özel gecelerde veya toplantılarda eğlence amaçlı olarak, davetlilerin katıldığı veya izlediği çekilişler yapması izne tâbi değildir.

Yeni Piyango Yönetmeliğine göre²³⁴ firmaların münhasıran başbayi ve bayileri arasında, mal ve hizmet satışlarını artırmak amacıyla, ciro primi niteliğinde vereceği ikramiye ve hediyelerin tespitine yönelik yapacağı çekilişler izin kapsamı dışında bırakılmıştır. Benzer şekilde bir kişinin kazanabileceği ikramiyenin rayiç bedelinin Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (e) fıkrasında belirtilen istisna tutarının %2 sinin altında kaldığı düzenlemeler de izne tabi değildir.

---

²³³ R.G. 06.06.1988-19834

²³⁴ R.G. 04.10.2006 - 26309

İzne tâbi yarışma ve çekilişlere ilişkin izin taleplerinde²³⁵, 04.10.2006 tarihli ve 26309 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeler, bir dilekçeye ekli olarak; kampanyaya başlama tarihinden önce İdareye ulaştırılmış olmalıdır. Başvurularla birlikte taahhüt edilen ikramiyelerin değerlerini gösteren fatura, proforma fatura, teklif mektubu gibi belgelerde belirtilen tutarı karşılayan, MPI lehine düzenlenmiş kat'i ve süresiz teminat mektubunun İdareye verilmesi gerekir. Başvuruda bulunulmuş olsa dahi MPI'nden izin alınmadıkça ilan ve reklam yapılamaz ve kampanya başlatılamaz. Çekilişlerin, noter huzurunda yapılması zorunludur. Çekilişe geçilmeden önce MPI'nin izin yazısının notere ibraz edilmesi gerekir.

Yeni piyango yönetmeliğinin getirdiği en önemli yeniliklerden biri sanal ortamda yani bilgisayar, internet, interaktif televizyon, cep telefonu ve benzeri bilişim ortamlarında piyango düzenlenmesine olanak vermesidir. Bunun için kampanyanın hangi sanal ortam araçları üzerinden ve hangi kişi ve kuruluşlar aracılığı ile yapılacağına katılımcılara duyurulması, katılımcıdan katılım sırasında ad-soyad-adres ve katılıma ilişkin şifre veya kod numarası bilgilerinin istenmesi ve bu bilgiler esas alınarak çekilişin gerçekleştirilmesi, kampanyaya katılımın yapıldığı sanal ortam iletişim hizmetine ait bedelin standart tarife uygulanan bir birim bedelden fazla olmaması ve bu hususların yapılacak reklam ve duyurularda kolayca okunabilecek şekilde yer alması ve katılıma ilişkin tüm kayıt ve belgelerin birer örneğinin çekilişten önce manyetik ve/veya elektronik ortamda İdareye teslim edilmesi gerekmektedir.

Çekiliş öncesi ve esnasında yerine getirilmesi gereken koşullar yukarıda özetlenmiştir. Yukarıda değinilen hususların dışında gerçek ve tüzel kişilerin düzenleyecekleri izne tâbi piyango ve çekilişler için yapılacak izin başvurularında Milli Piyango İdaresinin (MPI) konu ile ilgili Yönetmeliği ve bundan sonra çıkarılacak Tebliğ hükümlerinin dikkate alınması gerekir. (Konu ile ilgili düzenlemeler kitabımızın sonunda yer almaktadır.)

---

²³⁵ 19.9.1988 tarihli ve 19934 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan eski Yönetmelik yürürlükten kalkmıştır.

1.3.2. Yarışma ve Çekilişi Düzenleyen Gerçek ve Tüzel Kişiler Açısından Veraset ve İntikal Vergisi Sorumluluğu

Veraset ve intikal vergisinde vergiyi doğuran olay bir şahsın veraset yoluyla veya diğer suretlerle karşılıksız olarak mal edinmesine bağlanmıştır. Bu edinim verasette, ölüm veya gaiplik kararıyla, diğer intikallerde ise mülkiyetin geçişi ile anlam bulur. 4369 sayılı Kanunla vergiyi doğuran olay bir üçüncü hukukî olaya bağlanmıştır ki, bu da yarışma ve çekilişin düzenlenip talihlinin belli olmasıdır. Hâlbuki uygulamada talihlilere yapılan teslimler çok uzun zaman alabilmekte veya talihliler kazandıkları ikramiyelere, uzun zaman sonra tasarruf edebilmektedirler. Hatta bazı zamanlarda kazanılan ikramiyeler talihli tarafından talep edilmemektedir. Buna rağmen kanun koyucu yarışma veya çekiliş tarihini, verginin doğduğu gün olarak kabul etmiştir.

Çekiliş veya yarışmayı düzenleyen gerçek veya tüzel kişiler, verdikleri hediye değerinin istisna haddini aşan kısmı üzerinden %20 vergi hesaplayarak bir anlamda stopaj yapmak ve bu vergiyi, talihlinin belli olduğu günü takip eden ayın ilk 20 günü içinde buldukları yerin vergi dairesine 28 nolu Tebliğin ekinde (ve aşağıdaki örnekte) yer alan beyanname ile bildirmek ve bu süre içinde ödemek zorundadır. (İstisna eskiden, kendisine ivazsız mal intikal eden şahsın vereceği beyannameye bizzat kendisi tarafından dikkate alınıyordu. Ancak yeni düzenleme ile %20 lik stopaj nihai vergi hâline geldiğinden, istisnanın da tevkifat yapanlarca dikkate alınması kaçınılmaz olmuştur.)

Televizyonlarda yapılan yarışma ve çekilişlerde, çeşitli firmalar reklam amacıyla ürünlerini bedelsiz olarak talihlilere verilmek üzere bu programlara göndermektedirler. Bu durumda stopajı yapması gereken "*yarışma ve çekilişi düzenleyen gerçek veya tüzel kişiler*" yani TV kanalı işleticisidir. Dolayısıyla ürün gönderen firmanın gönderdiği hediyeler için beyanname verme yükümlülüğü söz konusu değildir. Yarışma ve çekilişlerde kazananlara verilen ikramiyelerin değerinin istisna haddinin altında kalması hâlinde, bu tutar üzerinden yarışma ve çekilişi düzenleyenlerce vergi tevkif edilmeyecek ve beyanname verilmeyecektir. *Şimdi nakdi ve aynî ikramiye verilmesi durumlarını ayrı ayrı örneklerle izah edelim.*

1.3.2.1. İkramiyenin Nakit Olarak Verilmesi

“Nakit” ifadesi 28 no.lu Tebliğde şu şekilde tanımlanmıştır:

“Nakit : *tedavülde bulunan Türk parasını ve yabancı paraları (Kıymetli madenler ve bunlardan mamul eşyalar aynî ikramiye olarak değerlendirilir.)”*

Yarışma sonucu nakit olarak verilen ikramiyelerin vergilendirilmesinde tevkifat uygulaması gayet basittir.

Örnek: (X) TV kanalı tarafından 15/01/2021 tarihinde düzenlenen yarışma programında bir kişi 10.000.- TL nakit ikramiye kazanmıştır. Söz konusu ikramiyenin ödenmesi esnasında tevkif edilecek vergi, istisnanın düşülmesinden sonra %20 oranının uygulanması ile bulunur. Buna göre tevkif edilecek vergi $10.000 - 7.703 = 2.297 \times 0,20 = 459,40$ TL dir. Talihliye de $10.000 - 459,40 = 9.540,60$ TL ödenir.

1.3.2.2. İkramiyenin Aynî Olarak Verilmesi

İkramiyenin aynî olarak verilmesi hâlinde % 20 stopaj yapılırken o malın fatura değeri esas alınacaktır. Fatura değerinin ne anlama geldiği bahsi geçen Tebliğde şu şekilde ifade edilmiştir:

“Fatura değeri : *ikramiyenin aynî olarak ödenmesi hâlinde intikale konu mala ait fatura tutarını (mal bedelinden ayrı olarak, katma değer vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, taşıt alım vergisi, emlak vergisi, eğitime katkı payı, çevre kirliliğini önleme fonu, harç, gümrük vergisi, ve diğer giderlerin ikramiyeyi ödeyenlerce karşılanması hâlinde bu ödemeler fatura değerine dahildir.)”*

Gerçek ve tüzel kişiler tarafından verilen ikramiyelerin fatura değerleri belli ise sorun yoktur. Ancak verilen aynî ikramiyenin fatura değeri belli değilse veya doğru olarak tespit edilemiyorsa bize göre ilgili malın Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 10'uncu maddesindeki değerlendirme ölçüleri dikkate alarak değerlendirilmesi gerekir. Öte yandan bir üreticinin kendi ürettiği malları ikramiyeye konu etmesi hâlinde vergileme açısından imal maliyetlerini değil, emsal satış fiyatlarını dikkate alması gerekir.

Ödemesi stopaj suretiyle yapılıyor olmakla beraber verginin mükellefi talihlidir. Hediye veren kuruluşun bu stopajı üstlenmesi, hediyein yanı sıra, hediye değerinin %20'si kadar nakit ikramiye verilmesi anlamına gelmekte ve nakit ikramiye verme yasağına ters düşmektedir.

Nitekim Yeni Piyango Yönetmeliğine göre yasak fiil ve davranışlar arasında ikramiyeye konu olan eşya ve/veya hizmetin bedeli içinde bulunan vergiler dışındaki vergi ve diğer yasal yükümlülüklerin üstlenilmesi özellikle belirtilmiştir (m.8/ğ). Dolayısıyla kazanılan ikramiyelerin tamamen veya kısmen, doğrudan ya da dolaylı biçimlerde nakit olarak ödenmesi mümkün değildir. Diğer bir ifadeyle piyango ve çekiliş düzenleyen kişi ve kuruluşların; kazanılan ikramiyeler nedeniyle **talihliler tarafından ödenmesi gereken Veraset ve İntikal Vergisi, tapu harçları gibi yasal yükümlülükleri ve diğer harcamaları üstlenmeleri söz konusu yönetmeliğe ve elbette nakit ikramiye verme yasağı sebebiyle KHK'ye aykırı bulunmaktadır.** Katılımcıların herhangi bir yanılgıya düşmemeleri için, kazanılan ikramiyeler dolayısıyla ödemesi gereken Veraset ve İntikal Vergisi ile diğer vergi, yasal yükümlülük ve harcamaların talihlilere ait olduğu bilet, kupon, kart ve benzerleri üzerinde belirtilmesi ve ayrıca çekiliş öncesinde bu hususa basın ve yayın organları ile yapılan duyurularda da mutlaka yer verilmesi zorunludur. (Yön.m.15/c)

1.3.2.3. Verginin Beyanı

Kanunun 6'ncı maddesinde verginin beyan yeri olarak *"Buldukları yerin vergi dairesine"* ifadesi geçmektedir. Ancak bu ifade beyannamenin hangi vergi dairesine verileceği hususunda tereddüt yaratmakta idi. Kanunun değişmeden önceki uygulamasında talihli, kazandığı ikramiye için veraset ve intikal vergisi beyannamesini çekilişi düzenleyen kuruluşun vergi dairesine vermekte fakat bu beyanname bu vergi dairesi tarafından kabul edilmemekte, mükellefler varsa veraset ve intikal vergisi açısından ihtisaslasmış vergi dairelerine yollanmaktaydı.

Bahsi geçen Tebliğ ile konuya açıklık getirilmiş, beyanname verilmesi gereken yer vergi dairesi, gerçek kişilerce ikametgâhlarının, tüzel kişilerce ise kanunî veya iş merkezlerinin bulunduğu yer vergi dairesi olarak tespit edilmiştir. Dikkat edilecek olursa gerçek kişilerin beyannamelerini verecekleri yer ikametgâhlarının bulunduğu vergi dairesidir. (Hâlbuki uygulamada vergi mükellefi olmayan ve ticarî amaç gütmeyen yarışma ve çekiliş düzenleyerek ikramiye verecek olan bir gerçek kişiye rastlamak zordur. Dolayısıyla ticarî amaçla bu tür ikramiye veren bir gerçek kişinin beyannamesini bağlı bulunduğu yer vergi dairesine vermesi daha uygun olurdu.) Tüzel kişiler ise, beyannamelerini kanunî veya iş merkezlerinin bulunduğu yerdeki veraset ve intikal vergisine bakan vergi dairelerine vereceklerdir.

Öte yandan kesilen stopajın yine Tebliğ ekinde yer alan beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir. Bu beyannameye, çekilişe ilişkin izin yazısının örneği, duyuru, broşür ve kazananlar listesinin eklenmesi gerekmektedir. Bu sayılan belgeler 28 nolu Tebliğde yer almamakta ancak Tebliğin ekindeki beyanname örneğinden anlaşılmaktadır.

1.3.3. Katma Değer Vergisi Açısından

Yarışma ve çekilişi düzenleyen gerçek ve tüzel kişilerin dağıttıkları hediyeler kendi ürünü olabileceği gibi dışarıdan satın alınmış veya ithal edilmiş olabilir. Gerek haricen temin edilen gerekse imal edilen ürünlerin, yarışma ve çekiliş sonucu hediye olarak verilmesinde, Katma Değer Vergisinin iki boyutu vardır. Birincisi verilecek hediye firmanın tarafından iktisabında yüklenilen KDV'nin indirimi, diğeri ise hediye talihliye teslimi esnasında KDV hesaplanıp hesaplanmayacağıdır.

İşletmelerin satışlarını arttırmak veya kendi tanıtımlarını yapmak amacıyla bedelsiz olarak vermiş oldukları hediyeler, faaliyetin devamı için yapılan diğer gider ve maliyet unsurlarından farksızdır. Dolayısıyla bu hediyelerin iktisabında yüklenilmiş olan KDV'lerin indirilmesi mümkün olup imali için yüklenilmiş ve indirim konusu yapılmış KDV'lerin de indirim iptaline tâbi tutulmasına gerek yoktur.

Satın alınan veya imal edilen malların işle ilgili olarak (vergiye tâbi işlemler dahilindeki amaçlarla) sarf edilmesi nedeniyle KDV hesaplanmayacağı kuşkusuzdur. Bu malların reklam amacıyla çekiliş sonucu talihlilere verilmesi esnasında bu teslimin KDV'ye tâbi olduğu söylenemez. Çünkü yapılan teslim işle ilgili bir gereğin yerine getirilmesi, (reklam yapılması), satışı yapılan mallara olan talebin korunması veya artırılması yahut idame ettirilmesi amacıyla yapılmakta ve bu şekildeki sarflar, işle ilgili diğer gider ve sarflarda olduğu gibi KDV hesaplanmasını gerektirmemektedir. Nitekim Maliye Bakanlığı'nın konu ile ilgili olarak vermiş olduğu bir çok mukteza bu anlayışı taşımaktadır.

İşletme tarafından verilen hediye ait KDV'nin indirilmesi ve talihlinin KDV ödemeksizin mala sahip olması verginin kayıp olduğu anlamına gelmez. Verilen hediye, işletme açısından bir sarf olduğuna göre bu sarf pazarlanan mal maliyetini ve dolayısıyla fiyatını etkilemekte, hediye ait KDV, pazarlanan mala ait KDV içinde hayat bulmakta ve Hazineye intikal etmektedir.

50 No.lu KDV Genel Tebliği, reklam amacıyla şans unsuruna bağlı olarak hediye verme konusunu kapsamıyor ise de, bu Tebliğdeki promosyona yönelik genel açıklamalar ve bir malın yanı sıra başka bir malın bedava

verilmesi, numune mal ve eşantiyon verilmesi hakkındaki düzenlemeler, yukarıdaki görüşlerimizin Bakanlıkça da benimsendiği izlenimini vermektedir. Kaldı ki tatbikat, büyük ölçüde bu anlayışa uygun olarak cereyan etmektedir.

Ancak dikkat edilmesi gereken husus vergiye tâbi mallara ait orandan daha yüksek bir oranda iktisap edilen hediyelere ait KDV'nin vergiye tâbi mallara ait oranı aşan kısmının indirim konusu yapılmaması gereğidir. (Bkz.50 No.lu KDV Genel Tebliği ve aşağıda verdiğimiz örnek)

1.3.4. Gelir veya Kurumlar Vergisi Açısından

Yarışma ve çekiliş sonucu dağıtılan hediyeler ticarî faaliyetle ilgili bir gider kalemidir ve bu sebeple yapılan harcamalar hediyein teslim edildiği dönemde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.(GVK md.40/1)

Verilen hediye ve ikramiyelerin veraset ve intikal vergileri firmalarca karşılandığında bu verginin, kurum kazancının tespiti esnasında gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı tereddüt konusudur. Çünkü veraset ve intikal vergisi bir servet vergisi olup firmaya ait bir yükümlülük değildir. Öte yandan kurum kazancından indirilebilmesi hâlinde, Hazineye gitmesi gereken servet vergisi kurum vergi yükü kadar azaltılmış olacaktır. Buna karşılık ticarî kazancın elde edilmesi için yapılan bir harcama olduğu da kesindir. Ayrıca diğer servet vergileri olarak ödenen Emlak Vergisi, Taşıt Alım Vergisi gibi vergiler kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmektedir. Bize göre işletme tarafından yüklenilen veraset ve intikal vergilerinin de gider olarak dikkate alınabilmesi mümkündür. Ancak bu yüklenim ticarî kazancın elde edilmesi ve idamesi ile ilgili olmakla beraber, mevzuata aykırı olması nedeniyle kabul görmeyebilir.

1.4. At Yarışları Üzerine Müşterek Bahis Düzenleyenler

4783 sayılı Kanunla VİVK nun 7 nci maddesinde yapılan ibare değişikliğinden önce at yarışları üzerine oynanan müşterek bahislerden ikramiyeye kazananlar kazandıkları ikramiyeleri, ikramiyeyi aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde ikametgahlarının olduğu vergi dairesine beyan etmek zorunda idiler.

At yarışları da esas itibariyle yukarıda yer alan “çekiliş” tanımı kapsamına girmektedir. Çünkü dikkat edilirse yukarıda yer alan tarifte çekiliş, **bahis**,

İştirak, kur'a, ve benzeri yöntemlere dayanan düzenlemelerle katılımcıların bir bedel ödemeden veya ödedikleri bedelden daha yüksek bir değerde mal edinmeleri şeklinde tanımlanmıştır. At yarışlarında tertiplenen ise "müşterek bahis" dir. Bununla birlikte Türkiye Jokey Kulübünün sorumlu sıfatıyla beyanname vermesi yerine kazanan talihlilerin şahsen beyanname vermesini öngören bir düzenleme yapılmıştı. (28 no.lu Veraset ve İntikal Vergisi 4 no.lu bölüm) Bu durum daha sonra "at yarışları üzerine müşterek bahis düzenleyenler" ifadesinin kanun metnine alınması ile düzeltilmiştir. Böylece kazananların beyanname vermesi gereği kaldırılarak tüm ikramiyeler üzerinden Türkiye Jokey Kulübünün istisna tutarını aşan kısım üzerinden tevkifat yaparak ikramiyeyi ödemesi ve yaptığı tevkifatı diğer talih oyunlarındaki gibi beyan etmesi şekline getirilmiştir.

Konu ile ilgili olarak 34 no.lu Veraset ve İntikal Vergisi Genel Tebliğinde açıklamalar yapılmıştır.

2. BEYANNAME VERMEK ZORUNDA OLMAYANLAR

Beyanname vermek zorunda olmayanları şu başlıklar hâlinde izah edebiliriz:

2.1. Türkiye Jokey Kulübü ve Spor Toto Teşkilatının Düzenlediği Bahislerde İkramiye Kazananlar

Her iki teşkilatın tertiplemiş olduğu bahislerde ikramiyeye kazanan kişiler açısından beyanname verme yükümlülüğü söz konusu değildir. Yapılan tevkifat, kazanılan ikramiyenin tutarı ne olursa olsun nihai vergi olmaktadır.

2.2. Yarışma ve Çekilişlerde İkramiye Kazanan Nihai Tüketiciler

Yarışma ve çekilişlerde hediye kazanan nihai tüketici konumundaki talihliler, karşılıksız (ivazsız) olarak mal elde ettiklerinden veraset ve intikal vergisi ile yükümlü olurlar. Ancak 4369 sayılı Kanunla birlikte yarışma ve çekiliş sonucu ikramiyeye kazananların beyanname verme zorunluluğu kaldırılmıştır.

Eskiden talihliler böyle bir ivazsız intikal karşısında çekilişi düzenleyen kuruluşun merkezînin bulunduğu yerin vergi dairesine kazandıkları hediyeleri bizzat beyan etmek durumundaydılar. (VİVK m.6,7) 4369 sayılı Kanunla, talihlinin bu yükümlülüğü kaldırılmış ve ikramiyeye kıymetinin istisna haddini aşan kısmı stopaja tâbi hâle getirilmiştir. Diğer bir ifadeyle

kişinin kazandığı ikramiyenin (2021 yılı için) 7.703 TL'yi aşan kısmı stopaja tâbi tutulacak, bu stopaj tarihli açısından nihai vergi anlamına gelecek ve herhangi bir beyanda bulunma yükümlülüğü söz konusu olmayacaktır. Bu stopajın oranı ise 4783 sayılı Kanunla %10 olarak belirlenmişti. 7061 sayılı Kanun ile bu oran 01.01.2018'den geçerli olmak üzere %20'ye çıkarılmıştır.

Kısaca yarışma veya şans unsuruna bağlı çekilişlerde hediye kazananların hiçbir şekilde beyanname vermeleri söz konusu değildir.

Çekiliş yoluyla hediye kazanan talihlinin, hediyeyle ilişkin KDV haricindeki aynı vergileri ve stopajı bizzat karşılaması (çekilişi yapan firma veya kuruluşa ödemesi) gerekmektedir.

2.3. Vergiden Muaf Olanlar

Veraset ve intikal vergisinden muaf olanlar veraset ve intikal vergisi beyanname vermezler. Daha önceki açıklamalarımızdan da hatırlanacağı üzere 3'ncü maddede sayılan kamu idareleri, emekli ve yardım sandıkları, vs. kurumların kendilerine karşılıksız olarak intikal eden mallar için beyanname verme yükümlülükleri yoktur.

Keza muafiyet kapsamındaki çeşitli kültür ve sosyal amaçlarla kurulan teşekküller de beyanname vermezler.

Ayrıca diplomatik muafiyetten istifade eden kişilerin de beyanname vermeleri söz konusu değildir. Ancak diplomatik muafiyetin sağlanması için müteakabiliyet esası (karşılıklı muafiyet şartı) benimsendiğinden müteakabiliyetin olmadığı ülke vatandaşı olan diplomatik kişilerin muafiyetten istifade edemediklerini ve bu sebeple beyanname vermeleri gerektiğini belirtmek gerekir.²³⁶ Ayrıca bu kişilerin kendi aile efradı dışından elde ettiği ivazsız intikaller de vergiye tâbi olduğundan böyle bir durumda beyanname vermeleri gerekir.

2.4. İstisna Haddi İçinde Kalanlar

İvazsız intikale konu olan değerler, Kanunun 4 ncü maddesinde düzenlenen istisna tutarlarını aşmıyor ise, beyanname verilip verilmeyeceği uygulamada tereddüt konusu olagelmıştır. 28 no.lu Genel Tebliğ ile yarışma ve çekiliş suretiyle ikramiye dağıtılması hâlinde, verilen malların değerinin istisna haddi içinde kaldığı sürece beyanname verilmeyeceği düzenlenmiştir.

---

²³⁶ Tan-Urul s.113

Genel Tebliğdeki beyanname verilmemesine ilişkin düzenleme sadece yarışma ve çekilişler ile futbol müsabakalarına ilişkin müşterek bahislerden kazanılan ikramiyeler için geçerlidir. Bu düzenleme sonrasında at yarışları içinde şamil kılınmıştır.

Keza kendisine ölen kişiden sadece mutad ev eşyası kalan bir kimsenin beyanda bulunması anlamsızdır. Çünkü bilindiği gibi ev eşyası veraset ve intikal vergisinden istisna edilmiştir. Ancak ev eşyası kapsamında düşünülen ve istisnanın amacını aşan cinsten eşyaların varlığı söz konusu olabilir.

Uygulamada mükellefler tarafından istisna hadleri içinde kalan intikaller için zaten beyanname verilmediği ve verildiği hâllerde de bazı idare elemanlarınca beyannamelerin alınmadığı görülmektedir. Hâlbuki veraset ve intikal vergisi iki aşamalı bir vergi olduğundan mükellef tarafından değerlendirilerek istisna haddi içinde kaldığı beyan edilen intikallerin idarece farklı bir değerle tespiti söz konusu olabilmekte ve intikal eden mal için vergi tarhiyatı gerçekleştirilebilmektedir.²³⁷ Nitekim 30 no.lu VİVK Genel Tebliğinde ve Vergi Daireleri İşlem Yönergesinin 198 inci maddesinde istisna içinde kalan intikallere de beyanname verilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Kanunun muafiyet tanıdığı kişi ve kuruluşlar ile, At yarışları, Spor Toto veya yarışma ve çekilişlerden ikramiye kazananlar dışında kalanlar, istisna hadleri içinde kalsalar dahi beyanname vermelidirler.

2.5. Ticarî Plaka Sahipleri

Plaka tahdidi uygulanan illerde Bakanlar Kurulu kararı ile yetkili kılınan trafik komisyonlarınca ticarî plaka satışından elde edilen paralar, ticarî plakalı taşıt sahiplerine dağıtıldığında, bu kişiler açısından beyanname verme zorunluluğu yoktur.²³⁸ Bu paralar vergiden istisnadır ve beyanname verme zorunluluğunu önleyen tek istisna olarak yer almaktadır.

---

²³⁷ Arıca, a.g.e., s.110

²³⁸ 3393 sayılı Kanun m.2 (R.G. 30.6.1987-19503)

3. “VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNİN BEYAN” BAŞLIKLİ GELİR İDARESİ BROŞÜRÜ :

Gelir İdaresi Başkanlığının web sitesine Temmuz 2020 ayında koyulan bu broşürün metni aşağıda sunulmuştur:

Bu Broşürde, ölüm ve ivazsız intikal halinde mirasçılarının ve intikal sahiplerinin vermeleri gereken Veraset ve intikal Vergisi Beyannamelerine ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNİN MÜKELLEFİ KİMDİR?

Veraset ve intikal vergisinin mükellefi, veraset yoluyla veya ivazsız (karşılıksız) bir suretle kendisine mal intikal eden gerçek ve tüzel kişilerdir.

VERASET İLAMİ (MİRASÇILIK BELGESİ) NEREDEN ALINIR?

Veraset ve intikal Vergisi Beyannamesinin verilebilmesi için öncelikle sulh hukuk mahkemesinden veya noterden mirasçılarının miras paylarını gösteren mirasçılık belgesinin (veraset ilamının) alınması gerekmektedir.

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNDE İSTİSNA VE MUAFİYETLER NELERDİR?

Veraset yoluyla intikal eden ev eşyası ile murise ait kişisel eşyalar ve aile hatırası olarak korunan tablo, kılıç, madalya gibi eşyalar,

Veraset yoluyla intikal eden malların, evlatlıklar da dahil olmak üzere çocuklar ve eşten her birine düşen miras paylarının 2020 yılı için 306.603 TL'si, eşin yalnız başına mirasçı olması halinde ise kendisine isabet eden miras payının 2020 yılı için 613.582 TL'si,

Örf ve adete göre verilmesi gelenek olmuş hediye, cihaz, yüzgörümlüğü ve drahomalar (gayrimenkuller hariç), Bütün sadakalar, ivazsız suretle intikallerin 2020 yılı için 7.060 TL'si, Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler

ile şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerin 2020 yılı için 7.060 TL'si istisnadır.

Ayrıca;

- Kamusal muafiyetler,
- Kamu yararı amacı güden teşekküllere sağlanan muafiyetler,
- Diplomatik muafiyetler

gibi birçok alanda muafiyet ve istisnaya Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu kapsamında yer verilmiş olup konuyla ilgili ayrıntılı açıklamalara "**Mirasçılarının Vergisel Yükümlülükleri Rehberi**"nden ulaşılması mümkündür.

Veraset yoluyla intikal eden mal, istisna haddinin altında kalsa dahi Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi verilmesi gerekmektedir. Ancak, ivazsız intikallerde istisna haddinin altında kalan tutarlar için beyanname verilmez.

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ ORANI NEDİR?

1/1/2020 tarihinden itibaren uygulanacak tarife aşağıdaki gibidir:

MATRAH	Vergi Oranı %	
	Veraset Yoluyla İntikallerde	İvazsız İntikallerde
İlk 350.000 TL için	1	10
Sonra gelen 850.000 TL için	3	15
Sonra gelen 1.800.000 TL için	5	20
Sonra gelen 3.300.000 TL için	7	25
Matrahın 6.300.000 TL'yi aşan bölümü için	10	30

Ayrıca, şans oyunları ile gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde vergi oranı %20 olarak uygulanır. ikramiyenin aynı (mal, eşya vb.) olarak ödenmesi halinde, fatura değeri esas alınır.

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ NE ZAMAN VERİLİR?

Veraset yoluyla meydana gelen intikallere ilişkin Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi;

- Ölüm Türkiye de meydana gelmiş ise;
  - Mükellefer Türkiye de bulunuyorsa ölüm tarihini takip eden **4 ay** içinde,
  - Mükellefer yabancı bir memlekette bulunuyorsa ölüm tarihini takip eden **6 ay** içinde,
- Ölüm yabancı bir memlekette meydana gelmiş ise;
  - Mükellefer Türkiye de bulunuyorsa ölüm tarihini takip eden **6 ay** içinde,
  - Mükellefer ölenin bulunduğu memlekette bulunuyorsa ölüm tarihini takip eden **4 ay** içinde,
  - Mükellefer ölenin bulunduğu memleketin dışında başka bir yabancı memlekette bulunuyorsa ölüm tarihini takip eden **8 ay** içinde,
- Gaiplik halinde gaiplik kararının ölüm siciline işlendiği tarihi takip eden **1 ay** içinde,

verilir.

İvazsız intikallere ilişkin Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi:

- Malların hukuken iktisap edildiği tarihi izleyen **1 ay** içinde,
- Gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişler ile şans oyunlarında, ikramiye kazananlardan kesilen veraset ve intikal vergisine ilişkin beyanname bunları düzenleyenler tarafından yarışma ve çekiliş ile müsabakaların yapıldığı gününü takip eden ayın **20 nci günü** akşamına kadar

verilir.

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ BEYANNAMESİ NASIL VERİLİR?

Veraset ve intikal Vergisi Beyannamesi, mirasçılık belgesi (veraset ilamı) alındıktan sonra;

- interaktif Vergi Dairesi (ivd.gib.gov.tr) sayfasında yer alan "Veraset işlemleri" kısmından elektronik ortamda (interaktif Vergi Dairesi şifreniz yok ise **Kayıt Ol** ekranından anında şifre alabilir ya da **e-Devlet şifrenizle** giriş yapabilirsiniz) ya da
- Kağıt ortamında vergi dairesine elden veya posta yoluyla

verilebilir.

❖ **Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesinin İnteraktif Vergi Dairesi Üzerinden Gönderilmesi**

interaktif Vergi Dairesi (ivd.gib.gov.tr) internet sayfasına beyannameyi dolduracak **mirasçılardan herhangi birinin bilgileri** ile giriş yapılır.

- "Veraset işlemleri" bölümünden **vefat edenin T.C. Kimlik Numarası** girilerek işlemlere başlanılır.
- Sistem mükellefi adım adım kolay ve hızlı bir şekilde beyannamesini doldurması için yönlendirir.
- Mirasçı beyannameyi sadece kendi adına düzenleyebileceği gibi diğer mirasçıları da beyannameye dahil edebilir.
- Beyanname birden fazla mirasçı adına verilecekse, mirasçılardan biri tarafından tamamlanarak onaylandığında, diğer mirasçıların onayına sunulur. Tüm mirasçıların interaktif Vergi Dairesine kendi şifreleri ile bağlanarak beyannameyi onaylamasından sonra, beyanname ilgili vergi dairesine elektronik ortamda gönderilir.

Beyanname ekinde vergi dairesine sunulması gereken belgeler veraset ve intikal vergisi beyannamesine eklenebileceği gibi,

unutulan veya eksik kalan belgeler olması durumunda interaktif Vergi Dairesinde "Genel Amaçlı Dilekçe" bölümü kullanılarak ölenin son ikametgâhının bulunduğu yer vergi dairesine de gönderilebilmektedir.

❖ **Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesinin Vergi Dairesine Kâğıt Ortamında Elden Verilmesi ya da Posta Yoluyla Gönderilmesi**

Kâğıt ortamında doldurulan beyanname, mirasçılar tarafından imzalanmak suretiyle verilebileceği gibi mirasçıların vekili tarafından imzalanmak suretiyle de verilebilir.

Veraset yoluyla intikallerde beyanname her bir mirasçı tarafından ayrı ayrı verilebileceği gibi müştereken verilmesi de mümkündür. Beyannamenin müştereken verilmesi halinde, beyannamenin her mükellef tarafından ayrı ayrı imzalanmış olması gerekir.

Mükelleflerin Beyannameyi;

- Veraset yoluyla gerçekleşen intikallerde ölen kimsenin ikametgâhının bulunduğu,
- Diğer yollarla gerçekleşen intikallerde tasarrufu yapan şahsın ikametgâhının bulunduğu, tasarrufun tüzel kişilerce veya diğer teşekküllerce yapılması durumunda tüzel kişilerin veya diğer teşekküllerin merkezlerinin bulunduğu,
- Muris veya tasarrufu yapan şahsın Türkiye'de hiç ikamet etmediği veya son ikametgâhının tespit olunamadığı durumda, veraset yoluyla veya diğer yollarla ivazsız tarzda intikal eden malın bulunduğu veya mükelleflerin ikametgâhlarının bağlı bulunduğu

yerdeki vergi dairesine vermeleri gerekmektedir.

Mirasçılara veraset yoluyla intikal eden mal bulunmaması halinde; vergi dairesine veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmeyeceğine ilişkindilekçe verilmesine

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ BEYANNAMESİNE EKLENECEK BELGELER NELERDİR?

Mükellefler aşağıdaki belgeleri beyannameye ekleyeceklerdir:

- Veraset ilamı (mirasçılık belgesi),
- Vasiyetname, miras mukavelenamesi,
- Borç ve masraflara ait belgeler,
- Ticari bilanço ve gelir tablosu,
- Gayrimenkuller için, tapunun fotokopisi ve emlak vergisi değerini gösteren ilgili belediyeden alınmış bir belge,
- Araç ve tescile tabi diğer menkuller için tescil belgesinin fotokopisi.

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ NE ZAMAN ÖDENİR?

Veraset ve intikal vergisinin;

- Tahakkukundan itibaren üç yılda ve her yıl Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere toplam altı eşit taksitte,
- Şans oyunları ile gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenen ikramiyelerden bunları düzenleyenler tarafından kesilen vergilerin beyanname verme süresi içinde

ödenmesi gerekir.

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ NASIL ÖDENİR?

Veraset ve intikal vergisi;

- ivd.gib.gov.tr adresinden veya GİB Mobil uygulamasından ister İnteraktif Vergi Dairesine giriş yaparak ister giriş yapmadan Hızlı Ödeme adımlarından "Belge Numarası İle Ödeme" adımı üzerinden;
  - Anlaşmalı bankaların kredi kartları ile
  - Anlaşmalı bankaların banka kartları veya banka hesabından,
  - Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankaların kredi kartları, banka kartları ve diğer ödeme yöntemleri ile

- *Anlaşmalı bankaların;*
  - *Şubelerinden,*
  - *Alternatif ödeme kanallarından (İnternet Bankacılığı,*
  - *Telefon Bankacılığı, Mobil Bankacılık vb.),*
  - *PTT işyerlerinden,*
  - *Tüm vergi dairelerinden*

ödenabilir.